

מקורות לספר יהושע סוף פרק א' ופרק ב'

חברה נ"ך – ק'ק פועלי צדק
ר' אהרן צבי הלוי ילקוט

1) רש"י יהושע פרק א

הכינו לכם צדה – כל דבר הצריך לדרך וכלי זיננם למלחמה אמר להם לתקן שאם אתה אומר במאכל ובמשתה הרי היו מסתפקים במן שבכליהם עד ט"ז בניסן

2) רד"ק יהושע פרק א

פי' מיני מאכלים זולתי הלחם כי עדיין היה יורד להם המן בכל מקום שהיו נוסעים עד ממחרת הפסח

3) מצודת דוד יהושע פרק א

הכינו – עם כי עדיין אכלו את המן מ"מ היה בידם מפרי האדמה ממה שהביאו להם תגרי עובדי כוכבים ואת זה צום להכין:

4) מלבי"ם יהושע פרק א

והיה הכנת הצדה לטחון המן בריחים ולדוכו במדוכה:

5) שמות יב:לט

וַיֹּאפֹּו אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֵרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלֹוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם־צָדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:

6) רש"י שמות פרק יב פסוק לט

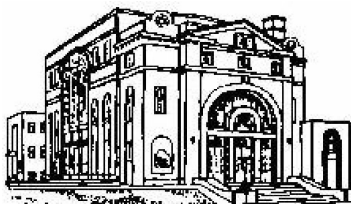
וגם צדה לא עשו להם – לדרך. מגיד שבחן של ישראל, שלא אמרו היאך נצא למדבר בלא צדה

7) רשב"ם שמות פרק יב פסוק לט

וגם צדה – לדרך לא עשו. ולכך הוצרכו להתלונן ללחם ולמים:

8) תנא דבי אליהו רבה פרשה יח

ואומר הכינו לכם צידה (יהושע/ א' י"א) וכי צידה היתה שם, והלא

אינן אלא אוכלי המן, שהיו מלקטיין אתו בבקר ובבקר ומניחין אתו עד הערב ולערב היה כלה מידן, מה תלמוד לומר והכינו לכם צידה, אלא אם כן אמר להם, עשו תשובה כדי שתיכנסו לארץ

9 רד"ק יהושע פרק ב

בסתר שלחם כי לא רצה שידעו כל ישראל כדי שלא יפחדו בשלחו מרגלים והוא לא שלחם אלא לפי שידע שיצליחו בשליחותם וירחיבו לב ישראל בבשורות טובות

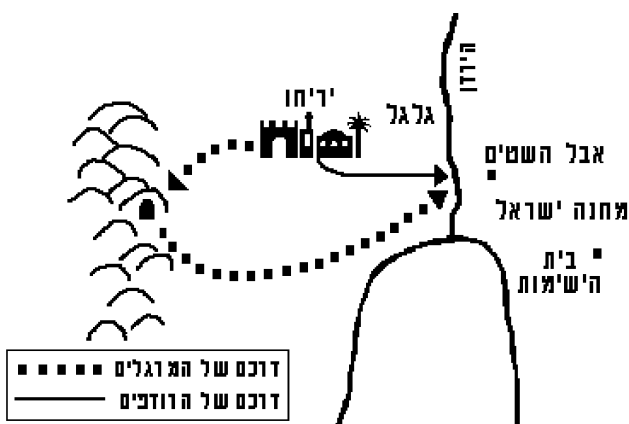
10 מלבי"ם יהושע פרק ב

אן המרגלים ששלח משה היו עפ"י שאלת העם כמ"ש (דברים א, כב) ותקרבוני אלי כלכם

ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו, ולכן כששבו והוציאו דבה סמכו העם עליהם, אבל פה שלח יהושע מדעת עצמו ולא מדעת העם. בן משה שלחם ממדבר פארן שהיה רחוק מן הארץ והיו מסתפקים במהות הארץ ועל יכולתם לכבשה, אבל יהושע שלח מן השטים שהיה בגבול הארץ, בלתי מסתפק אם יכנס אם לאו, רק לדרוש המקום הנוח לכבוש. ג] משה שלח שנים עשר תרים ויהושע שלח שנים אנשים מרגלים. רצוני, כי כבר בארתי בפ"י התורה (פ' מקץ ופ' שלח) שיש הבדל בין התר והמרגל, התר מבקש את הטוב אם טובה הארץ ואם אנשיה גבורים וכדומה, והמרגל יבקש את ערות הארץ, המקום הנוח לכבשה משם. ובארתי כי יש בזה שני מיני שליחות, אם העם שולחים תרים לראות הטובה אם רעה [שהכונה בזה אם ראוי שילחמו עליה אם לאו], ישלחו נשיא מכל שבט, כי לא יסמכו בזה על אנשים פחותים ולא יסמכו שבט על שליח שבט אחר, כי כ"א ישלח איש אשר יסמך לבו עליו כי יתור אם תהיה הארץ מוכשרת לפני שבטו ועסקיו כפי מה שהוא עובד אדמה או רועה צאן או עוסק במסחר או לחוף אניות, ועל כוונה זאת שלח משה לתור הארץ לא לרגל, ולכן שלח נשיא מכל שבט, ולכן יצא המכשול הגדול הזה משליחותם. לא כן אם שולחים מרגל, והוא אם הסכימו לכבשה ושולחים לראות את ערות הארץ מאיזה מקום יכבשוה בקל, ישלחו איש אחד או שנים מהמון עם, כי זה ישלח רק שר הצבא הרוצה לדעת מאיזה מקום ילחם, וע"ז האופן שלח יהושע רק שנים ולא י"ב, ורק אנשים מההמון לא נשיאים, ורק מרגלים ולא תרים, ולכן לא היה מקום פה להוצאת דבה. ד] שלחם חרש. ר"ל בשתיקה, שאיש לא ידע בדבר רק הוא לבדו. ה] לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו, עקר השליחות היה על יריחו והארץ אשר סביבותיה, שדרך שם באו ורצו לדעת איך יכבשוה:

11 שפת אמת במדבר פרשת שלח

וז"ש קדרין שכלי חרס אין החשיבות רק התשמיש שבה אבל גוף החרס אינו כלום. וכן ענין הביטול לידע שהוא רק כגרוזן ביד החוצב בו ממש. ואינו רק כלי מוכן לעשות רצון

השי"ת אבל לא לצרף רצון עצמו כלל. ובאמת המדרש הזה הוא לימוד על חיי העוה"ז שנשתלח האדם במקום סכנה שהכל הבל ורעיון רוח. והעצה ע"י המצות שהם בכל מעשה האדם לעשות רק רצונו ית

12) רד"ק יהושע פרק ב

זונה - כמשמעה או מוכרת מזון כמו שת"י פונדקיתא והוא בשקל טובה והאמת דעת יונתן זונה ממש כי כן דרכו במקומות לתרג' זונה פונדקית וכן שתיים נשים זונות פונדקן ואף על פי שתרג' מקצתן נפקת ברא ודעתו לפי שהזונה כפונדקיתא שמפקרת עצמה לכל:

13) מלבי"ם יהושע פרק ב

ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב. והיה בזה תחבולה כפולה. א] שלא יכירום כי מבני ישראל המה, באו בית אשה זונה, ונודע לתושבי כנען כי ישראל עם שונא זמה המה ולא יעלה על לבם כי שלוחי ישראל בית זונה יתגודדו. ב] ע"י שהיה שמה רחב, מפורסמת בשמה אצל גדולי הארץ, כמ"ש (מגילה טו א) רחב בשמה זנתה, נגלו לה סתרי גדולי הארץ וסודותיהם ואצלה יחקורו כל הנעשה בארץ, ולכן לא הלכו לשום מקום רק וישכבו שמה:

14) מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דעמלק פרשה א

, שבשעה שנקרע ים סוף נשמע מסוף העולם ועד סופו, שנא' +יהושע ה א+ ויהי כשמוע כל מלכי האמורי. וכן אמרה רחב הזונה לשלוחי יהושע, +שם /יהושע/ ב י - יא+ כי שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף מפניכם בצאתכם ממצרים וגו' ונשמע וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם. אמרו, רחב הזונה בת עשר שנים היתה כשיצאו ישראל ממצרים, וכל מ' שנה שהיו ישראל במדבר זנתה, לסוף נ' שנה נתגיירה, והיא אומרת: רבש"ע, בשלשה דברים חטאתי, בשלשה דברים מחול לי, בחבל בחלון בחומה, שנ' +שם /יהושע/ טו+ ותורידם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת.

15) תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יד עמוד ב

איתיביה רב עינא סבא לרב נחמן: שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הזונה, ואלו הן: נריה, ברוך, ושריה, מחסיה, ירמיה, חלקיה, חנמאל, ושלום. רבי יהודה אומר: אף חולדה הנביאה מבני בניה של רחב הזונה היתה. כתיב הכא בן תקוה וכתוב התם +יהושע ב'+ את תקות חוט השני! - אמר ליה: עינא סבא! ואמרי לה: פתיא אוכמא! מיני ומינך תסתיים שמעתא; דאיגיירא ונסבה יהושע. ומי הווי ליה זרעא ליהושע? והכתיב +דברי הימים א' ז'+ נון בנו יהושע בנו! - בני - לא הווי ליה, בנתן - הווי ליה.